СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЛЮТОГО 1951 No. 40. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 17, 1951. VOL. LIX

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 / 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПІДВИШКА ПЛАТНІ ОБМЕЖЕНА ДО ДЕСЯТЬ ВІДСОТКІВ

Вашинґтон, 15 лютого. — Рада Стабілізації Платень ухвалила 6 голосами проти 3, щоб на майбутнє можна було підвищувати заробітну платню тільки до десять відсотків, одначе проти цього запротестували члени, що представляють робітничі організації. Вони вийшли з нарад, а залишилися тільки члени, що представляють промисл і суспільність. Десять відсотків обіймають підвишку платні і пристосування до життєвих коштів. Ці кошти будуть оприлюднені урядом найближчого тижня. Вони виказують, що ціна продуктів зросте на 2—3 відсотки, отже автоматично принесе теж підвишку платні на три центи для таких робітників, які мають на це контракт з підприємцями. Сірус Ф. Чінґ, голова Ради Стабілізації Платень, висловив свій жаль з приводу залишення нарад членами робітничих організацій, одначе ствердив, що опінія більшости була зовсім оправдана і справедлива. Члени робітничих організацій заявили від себе, що таке рішення є призначкою великої несправедливости для всіх американців, які працюють за тижневу й місячну платню. Вони дістають інструкції від „Юнайтед Лейбор Коміті", який об'єднує в собі всі головні робітничі осередні організації з загальним числом коло 14,000,000 зорганізованих робітників.

З Ню Йорку наспіли вісти, що спеціяльна комісія, назначена шкільною радою, прийшла до висновку, що учителі повинні дістати 16.3 відсотків підвишки.

ТИСЯЧ ВОЯКІВ ХВОРИХ НА ІНФЛЮЕНЦУ

Форт Дікс, Н. Дж. — Військовий шпиталь у тутешньому гарнізоні, примістив 1,000 вояків, що захворіли впродовж останніх 19 днях на інфлюенцу. Ця недуга має всі признаки інфлюенци, яка недавно шаліла в Англії, а яку перенесли до Канади вояки, які звідтам повернулися. З-поміж цього великого числа тільки шість вояків було поважно хворих. З уваги на нову недугу до обслуги шпиталю приділено п'ять нових лікарів і шістнадцять медсестер. Інтересно, що в місті Форт Дікс не слідно цієї епідемії, як це ствердила стейтова рада здоров'я.

КРИТИКУЮТЬ РОЗПОДІЛ ГРОШЕЙ НА ОСВІТУ

Вашинґтон. — Федеральне Бюро Освіти вийшло з критикою уживання федеральних фондів, ухвалених Конґресом на освітні цілі. Звіт цього бюра за минулий рік, виказує, що на виховні цілі було призначених три з половиною біліонів долярів, а з них тільки один відсоток, тобто $34,000,000 віддано до розпорядку бюра. З цих грошей бюро призначило на загальні виховні проєкти, а решту, тобто $34,000,000 на спеціяльні допомоги. Звіт вичисляє великі фонди, які федеральний уряд призначує на інші виховні цілі. Такими цілями є напр.: контракти на досліди — з $96,000,000; освіта ветеранів — з більше ніж двома й чверть біліонами видатків; освіта війська — з $16,000,000 видатків і т. п.

● **Дорадником Анни Розенберґ,** асистентки секретаря оборони, назначений католицький священик, о. Вилєм Келлі. Він був давніше головою Ради Робітничих Відносин у стейті Ню Йорк.

● **Дозвіл на підвишку комірного в стейті Ню Йорк** ухвалила лєґіслатура в Олбені. Комірне мало б бути підвищене від 15 березня.

ПРЕЗИДЕНТ НА КОНЦЕРТІ ВТІКАЧКИ

Вашинґтон. — Президент Труман і його дружина та дехто інший з родини, були приявні на концерті, улаштованім Краєвою Симфонічною Орхестрою в Конституціонал Голл. На концерті виступала як солістка на піяні пані Аґі Ямбор, яка втікла перед переслідуванням націстів до Швеції, а опісля дістала дозвіл приїхати до ЗДА. Її привітав президент на окремій розмові підчас концерту. Її чоловік був визначним науковцем у федеральнім уряді і помер два роки тому.

НАЙБАГАТША ЖІНКА ПОДІЛИЛА МАЄТОК НА СТО ЧАСТИН

Ню Йорк. — Гетті Ґрін Вилкс, яка померла 5 лютого у віці 80 років, залишила завіщання для розподілу оставшого по ній мастку з $125,000,000 між сто осіб і установ. Для свояків і служби вона зробила 29 записів, розділюючи між них $1,388,000. З того десять осіб дістане по 100,000, а інші по меншій сумі.

Головну частину мастку поділила небіжка на 140 уділів і записала їх на різнородні установи, між якими вичислені такі: Нюйорський Шпиталь, єпископальна церква св. Вартоломея, Університет Колумбія, Гарвардська Колеґія, університет Єйл, протестантська єпископальна церква в Гайд Парк, Товариство для Сліпих, жіноча Колеґія Вассар, Поліційний Добродійний Фонд, пожежний департамен і ін. Крім того позаписувала твори мистецтва й реальности різнородним установам по різних стейтах, головно на Сході.

ХОЧУТЬ ЗОРГАНІЗУВАТИ ПОЛІЦІЮ В РОБІТНИЧІЙ ЮНІЇ

Ню Йорк. — Майкел Дж. Квил, голова юнії транспортових робітників, які оперують головно в підземних залізницях, підніс думку зорганізувати міську поліцію в своїй юнії. Він твердить, що поліцисти працюють серед нелюдяних відносин для поліційного департаменту і не мають належного відпочинку ані платні. Лист з проєктом заложення поліційної юнії вислав Квил до Джана Картона, предсідника Добродійного Товариства Патрульників, в якому зорганізовані на лад братніх допомогових організацій нюйорські вуличні поліцисти числом 18,000. У листі сказано, що його юнія робить це в „найкращому інтересі нюйорських поліцистів і населення міста." У розмові з репортерами Картон заявив, що платні поліцистів і службові відносини спонукують їх до заложення юнії. Посадник міста, Вінсент Імпеллітері, коли його запитували про його думку, не сказав нічого про цей рух.

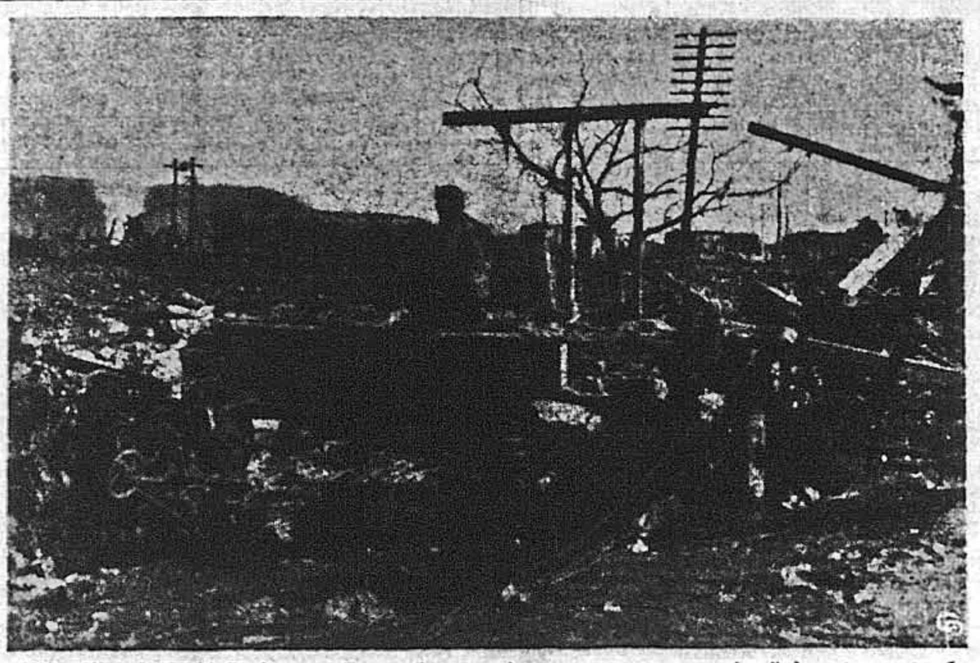
В АМЕРИЦІ

● **Корабель „Ген. С. Д. Стерджіс"** з 905 дипістами приїздить до Ню Йорку в понеділок. На ньому є поважне число українських скитальців.

● **Совєтський Союз** досі ще нічого не звернув своїм китайським маріонеткам, з тих величезних дібр, головно машин та індустріяльного устаткування, що після війни заграбав з Манджурії в характері „воєнних трофеїв" — стверджують з поінформованих національно-китайських джерел.

● **Населення Канади зросло до 14,000,000 душ.** Це оприлюднює статистичне бюро в Оттаві. Значний приріст населення приписують новій іміґрації зі скитальщини і правильній іміґрації з Англії.

● **Комуністична партія заявляє, що вона не підривча** і тому відмовляється від реєстрації на підставі Акту про Підривні Особи з 1950 р. Переслухання над цим спротивом почнеться в суді 24. лютого.

ТУТ БУЛО МІСТО! Суцільна руїна здобутого аліянтами „колишнього міста" Анянґ, в якому були закріпилися червоні, свідчить про ефективність аліянтської зброї.

Америка домагається приспішення озброєння Німеччини

Франкфурт, 16 лютого. Західна Німеччина повинна бути озброєна по можності якнайшвидше і не чекаючи на „можливість" нової конференції Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав — заявив тут вчора Генрі А. Байровд, керівник бюра німецьких справ в державному департаменті. В заяві, призначеній головно для розвіяння сумнівів в Німеччині і закордоном відносно американсько-британсько-французького становища щодо німецької участи в европейській оборонній підготовці, Байровд ствердив, що Злучені Держави в нічому не змінили в цій справі свого становища, як воно було визначене країнами Атлантійського пакту на конференції в Брюсель. Він твердив, що свого становища не змінила теж Британія і Франція, а деякі сумніви виникли тільки в різної формуловки тих самих думок, висловлених американськими, британськими і французькими представниками. Але при цьому повстав новий сумнів: Байровд говорив про „можливість" нової конференції міністрів закордонних справ, тоді як у французьких заявах про неї сказано вже як про встановлений факт. Виступ Байровда знову актуалізує одну з найбільш обговорюваних і дискутованих справ та вказує, що аліянти за розмовами не забувають теж про необхідність конкретних діл. Байровд в доповненні твердив, що перебрання німцями оборонних зобов'язань і відповідальностей повинно йти впарі з „основними політичними змінати" у відношенні між окупаційними потугами та Німецькою Федеративною Республікою.

ПЛЯНУЮТЬ ДОПОМОГУ ДЛЯ ФОРМОЗИ З $50,000,000

Вашинґтон, 15 лютого. — Адміністрація през. Трумана викінчує плян допомоги на оборону Формози проти комуністичної атаки з азійського континенту. Кошти мали б виносити $50,000,000. Теж має піти туди якась кількість військових дорадників. Особи, обзнайомлені з цією справою, твердять, що рішальні чинники в Пентаґоні і департаменті стейту викінчили відповідні пляни і передали їх Білому Домові до вирішення.

Американські морські сили, які находяться в околиці Формози, мають незабаром зустрінути провідника китайських націоналістів, Чіян ґ- Кай - Ші, щоб договоритися з ним про оборонні заряджения і співпрацю американців подібно, як це дістеться тепер в Індо-Китаю. Завданням американців було б у першу чергу наглядати над підготовою, переглядати звіти та вказувати, як уживати амуніції, одначе вони не мали б права мішатися до командування. Місія для Формози мала б бути назначена за порозумінням з ген. МекАртуром, командувачем американських військ на Кореї.

100,000 АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА ДЛЯ ЕВРОПИ

Вашинґтон. — Злучені Держави зобов'язалися вислати і втримувати в Европі приблизно шість дивізій сухопутного війська, сказав секретар оборони ген. Джордж К. Маршал на спільним прилюдним зібранні сенатської комісії закордонних справ і збройної служби. Тепер в Европі находиться коло дві американські дивізії, отже сподовж календарного року 1951 треба б ще післати туди чотири дивізії, яких повна сила обіймала б 72,000 вояків. Разом з теперішніми силами в Европі це давало б понад 100,000 вояків. На пресовій конференції през. Труман одобрив заяву Маршала, кажучи, що він обговорював цю справу з генералом.

МЕК АРТУР МОЖЕ ПЕРЕЙТИ 38 РІВНОЛЕЖНИК

На запит кореспондента на пресовій конференції през. Труман заявив, що про перехід поза 38 рівнолежник на Кореї має рішати самий генерал МекАртур, бо це належить до стратегії. Він має на це згоду Об'єднаних Націй.

Від кількох днів стало звісне, що британський премієр дав свою згоду на вжиття військ О.Н. поза 38 паралелю і департамент стейту запитував про це ще інші країни, які вислали свої війська на Корею.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА ПРОТИ НЕВТРАЛІЗАЦІЇ

Бонн, Німеччина, 16. лютого. Західно-Німецький канцлер д-р Аденауер звернувся вчора з апелем до великодержав, щоби вони на евентуальній новій конференції Ради міністрів закордонних справ в жадному разі не погодилися на те, що Совєти тепер пропагують як „об'єднання, роззброєння і невтралізацію" Німеччини. Д-р Аденауер вважає, що коли б ці пропозиції навіть і виглядали на „мирні", то в результаті вони означали б практичне залишення на призволяще Совєтам цілої Німеччини а з нею і цілої Европи. Говорячи про — „невтралізацію" Німеччини, — большевики мають на думці відкликання з тої країни окупаційних військ, після чого повстала б порожнеча, яку негайно заповнили б витренувані Москвою комуністичні агенти та почали б її „визволяти" на чеський, а в потребі теж на корейський лад. „Невтральна Німеччина" — це точно те, чого собі бажає Москва для здобуття Европи — твердив канцлер Аденауер.

ЧОРЧИЛ ОБВИНУВАЧУЄ ЛЕЙБУРИСТІВ ЗА ПОВІЛЬНІСТЬ В ЗБРОЄННІ

Лондон, 16 лютого. — Під час вчорашних дебат в Палаті Громад на тему оборонної підготовки Англії прийшло до гострої дискусії між консерватívно - опозиційним лідером Винстоном Чорчилем та премієром Атлі і міністром оборони Шінвелом. Чорчил обвинувачував лейбористів головно в тому, що вони за пять років після війни не спромоглися випродукувати власну атомову бомбу, тоді як її випродукували Совєти, і то, правдоподібно, на підставі інформацій, що їм доставили шпигуни з Англії. В додатку Чорчил остерігав, що не маючи власної атомової бомби, натомість з американською атомовою базою на англійській території, Англія може легко впасти жертвою совєтського атомового нападу. Лейбористські лідери закидували Чорчелеві, що він сам цею дискусією дає Совєтам потрібні інформації, хоча він цілком добре може сам відповісти собі на поставлені запити і закиди. Чорчил твердив, що нарід повинен знати в чому діло.

● **Комуно-мадярський уряд** почав реорганізувати свої збройні сили з армій і корпусів тільки на дивізії, величина яких з дотеперішніх 14,000 вояків буде зредукована до 8,000. Вважається, що ціллю тої реорганізації є денаціоналізація армії, з метою, щоб на випадок війни її можна було включити в совєтські збройні сили.

ПІДГОТОВКА ШТАБУ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ

Париж, 16 лютого. Ген. Алфред Ґутнер, шеф штабу в головному командуванні спільних европейських збройних сил з ген. Двайтом Айзенгавером на чолі, заявив вчора, що цей штаб буде „діючим тілом" вже в половині наступного місяця. В тому часі організований ген. Ґунтером штаб і головне командування будуть вже в стані переводити всю вишкільну та організаційну роботу з військовими частинами, які будуть поставлені під їх командування поодинокими країнами Атлантійського пакту. Головне командування матиме п'ять відділів, які вже творяться, а саме: відділ персоналу, організаційний, розвідки та інформації, вишкільний та плянувальний і дійовий.

ІНЧОН ВЖЕ БАЗОЮ АЛІЯНТСЬКОГО ПОСТАЧАННЯ

АЛІЯНТИ З УСПІХОМ ВІДБИВАЮТЬ ЗАПЕКЛІ АТАКИ ВОРОГА. — ГИНУТЬ ВОРОЖІ ДИВІЗІЇ.

Токіо, 16. лютого. — Здобутий перед кількома днями сеульський порт Інчон вже починає виконувати функції бази аліянтського фронтового постачання, як інженерні відділи рівчасно переводять найконечнішу відбудову і ремонт головних портових споруд, знищених переважно аліянтською авіяцією та морською артилерією перед захопленням міста. Вміжчасі, 100-тисячна орда большевиків продовжувала свої запеклі атаки на аліянтські позиції на 30-милевому центральному фронті, не зважаючи на величезні втрати, що за вчорашній день досягли свого рекорду. В боях впродовж того одного дня ворог втратив точно 10,993 вояки вбитими і пораненими та 365 полоненими. Це є більше ніж одна комуно-китайська дивізія у воєнному складі. Втрати ворога стоять у відношенні 148 до одного аліянтського вояка. Не зважаючи на це „людське море", кров'ю якого большевицьке командування хотіло б здобути перемогу, аліянти в основному вдержують свої позиції, хоча положення оцінюється як серіозне. Вчора на одному зі секторів цього фронту аліянтські відділи розгромили і пробили ворожий людський мур та звільнили один відділ американських і французьких вояків, що від трьох днів був в комуністичному оточенні в місцевості Чіпйонґ на північ від ріки Ган та вдержувався переважаючою силою своєї зброї, відбиваючи всі атаки ворога. Після важких втрат, сила і темпо ворожого наступу помітно зменшується, хоча з аліянтського боку вважається, що ще було б завчасно говорити про перемогу. — Стверджується, що на цьому фронті ворог концентрує нових около 30,000 військ, правдоподібно в підготовці нового наступу. Аліянтська артилерія день і ніч засипає вогнем ворожі ряди, не даючи їм можности „приходити до себе". — Сильним артилерійським двобоєм позначувались вчора дії теж на західному секторі фронту, де ворог намарно намагався поправити свої позиції. Про тільки „обмежені бої" повідомляється зі східної ділянки фронту.

ЧЕРВОНІ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ПОЛОНЕНИХ ДЛЯ ПРОПАГАНДИ

Корея, 16. лютого. — Безпосередньо перед теперішнім наступом на центральному секторі корейського фронту, комуністичне командування звільнило та дозволило на поворот до аліянтських ліній 37 полонених американських, британських і південно-корейських вояків. Перед звільненням ці полонені перейшли майже дво-тижневий інтензивний курс комуністичного вишколу, зокрема щодо „визвольних" та приязних комуністичних цілей в Кореї і Азії, яку намаються „поневолити та перемінити в континент невільників" президент Труман, ген. Мек Артур і „капіталістичні акули з Волстріту". Для таких пропагандивних цілей комуністи вибирають головно наймолодших полонених та після пробної розмови з ними. Безпосередньо перед звільненням їх добре віджививляють та дуже лагідно з ними поводяться. Звільняючи їх, дають їм повно пропагандивної комуністичної літератури в англійській та корейській мовах. Інтересно, що досі такі пропагандивні звільнення траплялися завжди безпосередньо перед новим більшим наступом червоних.

МЕТОДИ ПІДРАХУНКУ ВОРОЖИХ ВТРАТ

Корея, 16. лютого. — Аліянтське командування вияснює, що точне означування ворожих втрат у фронтових звідомленнях базується на фактичних підрахунках ворожих трупів і ранених на фронті, як теж на „приблизних" або „правдоподібних" оцінках втрат від артилерії та авіяції. Провірка таких підрахунків та їх конфронтація зі зізнаннями полонених виявляє, що в поодиноких випадках можуть трапитися тільки дуже малі неточності.

ДОЛЛЕС ПРО ЯПОНСЬКИЙ ПАЦИФІЗМ

Мелбурн, Австралія, 16. лютого. — Японці належать тепер до найбільш миролюбних народів, вони не бажають собі ані війни ані війська, щоб тільки їх самих залишити в спокою — твердив тут на пресовій конференції Джан Фостер Доллес, висланник президента Трумана для підготовки договору з Японією, що вже відбув наради з японськими представниками і ген. Мек Артуром в Токіо і тепер в таких самих цілях почав інформативні розмови з представниками урядів Австралії та Ню Зеляндії. Доллес твердив, що під час нарад в Токіо не було жадної, ані офіціяльної ані приватної розмови щодо озброєння Японії, бо японці собі того не бажають. „Я набрав такого враження з тисячів листів, що їх я одержав з різних японських кол під час мого побуту в Токіо, та які можуть правити за пересічну оцінку японської публичної опінії, як теж з розмов з деякими парляментарними групами, і всі вони висловлюються проти озброєння" — твердив Доллес.

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА ЛЕЙБУРИСТІВ В ПАРЛЯМЕНТІ

Лондон, 16 лютого. Лейбуристський уряд здобув вчора чергову перемогу в парляменті, одержавши в голосуванні 21 голосів більше і тим самим остаточно перерішуючи намагання консервативної опозиції повалити його та домогтися передречинцевих нових виборів. Цим разом голосування відбулося в справі довір'я, чи уряд потрапить виконати велику програму озброєння та оборонної підготовки країни відповідно до її потреб та міжнародних зобов'язань. 308 членів парляменту висловили своє довір'я урядові, тоді як 287, головно з-поміж консервативної опозиції того довір'я не має. При цьому інтересно, що в користь уряду голосували теж всі крайні пацифісти, що потверджувало б радше протилежний факт, ніж його формулювала резолюція. Це вже була третя перемога лейбуристів впродовж останнього тижня і вона остаточно розвіває надії консерватистів прийти знову до влади в скорому часі.

В СВІТІ

● **Совєтський уряд передав** американському урядові ноту з протестом проти помилування ген. Мек Артуром японських воєнних злочинців.

● **Французькі війська в Індо-Китаю** здобули цілий ряд нових успіхів, розгромлюючи керованих Москвою комуністичних партизанів.

● **В Парижі відбулася** чергова комуністична демонстрація, під час якої поліція заарештувала 550 ворохобників. Червоні демонстрували проти творення европейської армії.

● **Московська преса** страшною лайкою накинулася на колишнього президента Гувера, зараховуючи його до воєнних підпалювачів з-під знаку „Вол-Стріту".

● **Грецький уряд** знову виступив з домаганням передати Греції контрольований Англією острів Кипр.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА КРЕМЛІВСЬКА ЗАСІДКА

З нагоди недалекої конференції Ради закордонних міністрів заповідається совєтську „угодову офензиву", і то на великі розміри. Розписався про неї широко Джозеф П. Леш в Ню Йорк Повст. Він навіть заповідає, на підставі інформацій, які дістав в Об'єднаних Націях, що цю нову „офензиву" попередить „дипломатична чистка", подібна до тих, які бували в минулому, коли Кремль міняв тактику.

Сьогодні було б важко робити конкретні здогади під цим оглядом, але що в центрі нового совєтського крутійства буде Німеччина, це вже певне. Совєти з одного боку будуть лякати світ німецьким мілітаризмом і домагатись демілітаризації та невтралізації Німеччини, а з другого боку гратимуть на сентименті німців і заявлятись за об'єднанням цілої Німеччини та звільненням її від окупаційних військ. Усе це обраховане на те, що зі звільненою і об'єднаною Німеччиною легше і скорше можна буде повторити практику з Чехословаччини чи Польщі. Для цеї цілі є вже навіть підготований в Східній Німеччині відповідний апарат. Це та сама тактика, якою Москва користується теж щодо Кореї.

Вирішення німецької проблеми не належить до легких завдань. Зате легко Совєтам використовувати цю трудність і вести пропаґанду, звернену проти „американського імперіялізму". Конференція Ради закордонних міністрів є потрібна Совєтам хоч би на те, щоб розголошувати пропоновану ними німецьку „соборність" та німецьке „визволення". Вправді, не можна не признати рації й твердженням, що Москва хоче нарад, бо боїться задуманого демократіями збросння Західної Німеччини. Тим можна пояснити і настирливе совєтське домагання, щоб визнати німецьку проблему найважливішою і тільки над нею одною радити, з чим, як знаємо, не погоджувався Вашинґтон.

Правду сказавши, в американських урядових колах немає віри, щоб з конференції Ради міністрів закордонних справ вийшло щось путнє. Якби не сильний натиск з боку Англії та Франції, які доконче хочуть щераз спробувати дійти до угоди з Кремлем, тих нарад не було б. Америка тим разом уже не обдурює себе і в теперішніх обставинах не вірить в можливість будь-якого порозуміння зі Совєтами. Навпаки, вона боїться нової совєтської облуди, на яку дехто міг би зловитися.

Коли ж йдеться про саме замирення зі Совєтами, то його нема тільки тому, що Кремль собі цього не бажає. Для нього хаос у світі є вигідніший, ніж порядок. З тої причини не буде теж і замирення в справі Німеччини, хіба що демократії приймуть такі умови, які будуть вигідні Москві. Кремль хоче своєю німецькою проблемою загнати Америку в сліпий кут і створити з Німеччини другу Корею в Европі. Тому на нарадах Ради закордонних міністрів він виступить з новими дипломатичними хитруваннями і обвинуваченнями проти Америки та Англії. Москва знає, що демократії думають її „заскочити" пропозицією Західної Німеччини в справі переведення загальних тайних виборів у цілій країні до всенімецького парляменту. На це — як рахують демократії — вона певно не піде. Сяк чи так, вона матиме на це готову відповідь і свою засідку у вигляді „угодової офензиви", що мала б проявитись головно в пропозиціях всіляких господарських концесій, насамперед в Азії, не думаючи, очевидно, їх додержати. Проте, аліянти вже теж мають свою практику зі Совєтами і тому з нової конференції можна надіятись тільки ще одної невдачі з ще одної спроби дійти до згоди з Кремлем.

На сторожі громадських вольностей

В Ню Йорку засудили колишнього високого урядовця департаменту торгівлі, Вилієма Ремінґтона, за кривоприсягу, поповнену тим, що він під присягою відпекувався комунізму, хоч — як суд ствердив, він був членом партії та ще й інших намовляв до неї приєднатися. Цей присуд дав притоку до посиленої діяльности протикомуністичних урядових та приватних агенцій і установ. На підставі Акту контролі над підривними елементами й автор цього закону, сенатор Пат МекКарран, демократ з Невади, заповів суворі допити в справі потурань урядових працівників і інших осіб комуністичним затіям.

Він на спілку з галасливим Джозефом МекКарті з Висканзин, добився того, що в комісії грошевих приділів створено понад вето президента, спеціяльну підкомісію, яка має пильнувати, щоб уряд точно виконував Акт Контролі над підривними діяннями. До того сенатор МекКарті є ще членом комісії для прослідживання видатків екзекутивного департаменту. Знов підкомісія МекКаррана має теж право досліджувати, чи комісія неамериканських діянь палати репрезентантів не занедбує часом своїх обов'язків у висліджуванні неамериканських, тобто, під теперішню пору, комуністичних затій.

Отже виходить, що над контролею є друга контроля, а над ними обома ще супер-контроля, навіть над самим президентом в його екзекутивнім департаменті. Вороги довготривалих комуністичних підривних і ошуканчих діянь можуть хіба чутися вдоволеними, що „раз комуністи дістануть своє".

Та тут треба пригадати недавню історію з Анною Розенберґ, яку на рекомендацію секретаря оборони, ген. Джорджа К. Маршала, назначив президент Труман асистенткою цього департаменту. Заки сенат затвердив її на цьому становищі, сенатська комісія перевела точні допити над закидами, які зголосив проти неї колишній комуніст Ралф де Сола і Бенджамин Фрідман, оба з Ню Йорку, які представляли її звязки з комуністами. При точних допитах оба донощики призналися, що вони робили це в злій вірі, щоб недопустити до затвердження сенатом пані Розенберґ на це високе становище.

Федеральне Слідче Бюро не вдоволилося відкликанням зізнань обох клеветників, але ще від себе повело слідство і провірило, що є інша жінка з іменем Анна Розенберґ, яка брала участь в комуністичному русі і саме цю обставину свідомо використали оба донощики. Генеральний прокуратор заповідає, що поведе карне доходження проти клеветників.

Оце зразок, як можна серед нагінки на справжніх ворогів країни робити особисті, групові а то й партійні порахунки з невинними людьми. За попередньої війни правдиві оргії з такими доносами й клеветами робили майстри клевети — большевики, послугуючись при цьому різними продажними типами.

Мабуть тому, що през. Труман знає з досвіду, як далеко може йти людська злоба, як теж і з уваги на свій власний інтерес, він назначив 23 січня окрему Комісію Внутрішньої Безпеки й Особистих Прав, обов'язком якої буде не допускати до „погоні за чарівницями, а призбирувати факти". Отже обвинувачення, але теж і факти. На чолі такої комісії поставив Труман адмірала морської фльоти Ч. Німіца, а недавно назначив ще вісім інших визначних чоловіків і жінок членами комісії. Між ними є єпископальний протестантський єпископ з Каліфорнії д-р Карл Морґан Блок і католицький помічний єпископ Еммет М. Волш, з Йонґставн, Огайо. Ця комісія склала в Білому Домі голосну присягу в понеділок, при чому д-р Блок відмовив молитву, якої вислухали всі члени з похиленими головами.

Це була незвичайна церемонія, бо її завдання незвичайне: Боронити прав людини від клевет і напастей невідповідальних або нечесних людей, які для різних цілей використовують критичне положення країни на помсту над противниками. У цій церемонії брав участь президент Труман, який заявив, що треба найти рівновагу і провірити, де йдеться про справжню льояльність і добро країни, а де треба берегти особистих прав людини так, щоб вона не чулася переслідувана. Він теж обіцяв комісії доступ до рекордів і документів для викриття правди, включаючи й документи Еф Бі Ай. Він ще запевнив комісію, що вона буде „цілковито незалежна від усіх і всього".

Таку акцію треба тільки привітати.

Петро Ромен.

„Аракчеєвський режим"

„Творчі дискусії"

У пресі Совєтського Союзу останнім часом дуже багато пишеться про величезне значення дискусій, які відбулись недавно в різних наукових галузях. Зокрема у „Літературній Газеті" в передовій статті, яка називається: „Творчі дискусії — постійний метод наукової роботи", недавно писалось, що ці дискусії „стали в центрі уваги не лише всієї радянської суспільности, а й знайшли широкий міжнародній відгук".

Що ж у дійсності сталося і який відгук знайшли ці дискусії серед громадян Совєтського Союзу, а також у вільному світі?

Яскравим прикладом цих „дискусій" є так звана дискусія в питаннях мовознавства. Почалася ця дискусія зверху, за наказом партії у газеті „Правда". Слово у цій дискусії забрав сам Сталін. В цій дискусії особливо яскраво виявився характер сталінського режиму і становище науки і наукових робітників при цьому режимі, де все, навіть дискусія, починається зверху і за наказом партії, а точніше — Сталіна.

Для людей вільного демократичного світу є дивною вже сама постава про потребу і можливість дискусії, як у науці так і в будь якому іншому питанні. Для вільного суспільства це є самозрозумілим. На те ж і є у вільному демократичному світі свобода преси і думки, щоб уможливити вільний обмін думок і дискусію — ці найнеобхідніші умови здорового розвитку науки і суспільного процесу. Зовсім інакше є справа при тому режимі, що його творцем є Сталін. Тут на все мусить бути директива партії, адміністративний наказ — у всіх ділянках господарського, наукового і духового життя. Навіть дискусія, коли така дозволяється, то вона, як пишеться у передовій „Літературної Газети", провадиться „під скеровуючим впливом партії і керівних ідей товариша Сталіна". І горе тому, хто посміє від цих ідей і того „скеровуючого" впливу партії ухилитися чи відступити.

І це називається дискусією!

„Геніяльне відкриття Сталіна

А проте дискусія в питаннях мовознавства являє собою певний інтерес. Ця дискусія є цікавою не тим, що сказав Сталін в питаннях мовознавства, а тим що вона мимоволі зраджує і виявляє дійсний стан, який існує в Радянському Союзі. Сталін ствердив, що „в органах мовознавства, як у центрі, так і в республіках, панував режим, не властивий науці і людям науки. Найменша критика стану справ у радянському мовознавстві, навіть дуже несміливі спроби критики так званого „нового вчення" у мовознавстві переслідувались і припинялись з боку керівних кіл мовознавства. За критичне ставлення до спадщини М. Я. Марра, за найменше несхвалення вчення М. Я. Марра знімалися з посад або понижувались на посаді цінні працівники і дослідники в галузі мовознавства. Діячі мовознавства висувалися на відповідальні посади не за діловою ознакою, а за ознакою беззастережного визнання вчення М. Я. Марра". Так пише Сталін і далі глибокодумно і мудро повчає: Загально відомо, що ніяка наука не може розвиватись і робити успіхи без боротьби думок, без свободи критики. Але це загально визнане правило ігнорувалося і нехтувалося найбезцеремоннішим чином. Створилася замкнена група непогрішних керівників, яка, забезпечивши себе від усякої можливої критики, стала сваволити і безчинствувати".

І далі Сталін питає: „Як це могло статися?" І відповідає товариш Сталін на це так: „А сталося це тому, що аракчеєвський режим, створений у мовознавстві, культивує безвідповідальність і заохочує такі безчинства".

В цих словах міститься влучна характеристика режиму, не тільки в мовознавстві, а й того режиму, що його створив і що ним керує сам Сталін. Відкриття Сталіном аракчеєвського режиму в мовознавстві і така його характеристика є справді „геніяльним відкриттям", яке в повній мірі характеризує і виявляє його „геніяльність". Чи ж може існувати аракчеєвський режим у будь якій ділянці вільного демократичного суспільства? Для кожного думаючого ясно, що аракчеєвський режим у радянському мовознавстві є прямим продовженням і наслідком аракчеєвського режиму в цілій суспільно - політичній системі, творцем і керівником якої є Сталін.

Повстає питання: як це Сталін припустив такі необачні і ризиковні вислови, які штовхають думку до аналогій і порівняння аракчеєвського режиму в мовознавстві з тоталітарним большевицьким режимом Сталіна?

Сучасний Аракчеєв — Сталін

Хто знає Сталіна, той знає, що це є ані промах Сталіна, ані помилка. Це є свідома метода Сталіна у його боротьбі за владу і скріплення свого престижу димовою заслоною слів, які означають прогрес і свободу. В дійсності позиція Сталіна є позицією того злодія, який утікаючи, маскується крикливою фразою: „Лови злодія"... Сучасний Аракчеєв виступає в ролі борця проти аракчеєвського режиму і аракчеєвщини. Це є випробувана метода Сталіна. Хто не пригадує при цьому страшних років колективізації. За визначенням самого Сталіна суцільна колективізація та методи її здійснення були визначені і проваджені за почином зверху, за ініціятивою партії і радянської держави. А коли цей страшний злочин проти трудолюбивого селянина поставив країну перед катастрофою і перспективою загального селянського повстання, тоді Сталін усі ті злочини скинув на голови рядових партійців — приписавши їм ухил чи „запаморочення від успіхів" і наказавши послабити натиск і жорстокість колективізаторів. Так сталося і тепер, в питаннях мовознавства. Вину за аракчеєвський режим у совєтському мовознавстві та в інших наукових галузях Сталін скидає на голови окремих науковців, які, мовляв, заплутались у неправильному вченні Марра і не давали змоги іншим виплутатись, бо серед науковців панував аракчеєвський режим. Хотіли б ми запитати при цьому: а хто цей аракчеєвський режим насаджував і підтримував на всіх ділянках? Коли науковці боялися і бояться боротьби думок і свободи критики, то кого вони боялися і бояться? І хіба тільки в мовознавстві „створилася замкнена група непогрішних керівників, яка забезпечивши себе від усякої можливої критики, стала сваволити і безчинствувати?

„Непогрішні керівники" в цілому режимі

Та на ці питання годі чекати відповіди від Сталіна, бо ж він сам очолює „групу непогрішних керівників", які сидять у Кремлі, що є серцем і душею аракчеєвського режиму. І саме тому він рішився на геніяльне відкриття аракчеєвського режиму не будь де, а в совєтському мовознавстві, щоб відвести удар від себе і від цілої системи сталінського режиму. Сталін запевняє, що дискусія „виставила на денне світло аракчеєвський режим у мовознавстві і розбила його вщент". Сталінські писарі в свою чергу не шкодують чорнила і паперу, щоб запевнити громадян Совєтського Союзу, що „Сталін завдав знищуючого удару вульгаризаторам, талмудистам, начотчикам і викрив той згубний режим в науці, за якого суперечки, критика, сутичка переконань підмінялись адмініструванням і канонізацією окремих правильних і неправильних положень". Так запевняє „Літературна Газета" у передовій статті на цю тему. В цій же статті читаємо:

„Не можна, проте, погодитися з тими товаришами, які вважають, що тепер уже аракчеєвський режим скрізь ліквідований і треба забути все, що було. Дискусія виставила на світ Божий аракчеєвський режим у мовознавстві і розбила його до щенту. Але наслідки адміністрування в науці не можуть не дати про себе знати". І далі „Літературна Газета" наводить приклад як відбулася мовознавча дискусія в Ленінградському університеті. Виступи професорів мали тут типово-формальний характер. „А в деяких наукових установах існує уявлення, що дискусія потрібна лише в надзвичайних випадках".

І тут „Літературна Газета" ставить питання: Чим пояснити такого роду виступи? І дає таку відповідь: „Тим, що деякі вчені відвикли від критики і самокритики, тим, що аракчеєвський режим продовжував страх, конюктурщину, пристосовництво"... Ці слова належать самому міністрові вищої освіти СРСР С. Кафтанову. (Лит. Газета, 2. вересня 1950 р.)

Кращої характеристики сталінського режиму та його наслідків здається вже не можна уявити, як та, що її подано у цій статті Кафтанова. При цьому робиться вигляд, що аракчеєвський режим панує лише в окремих наукових галузях, і не є властивий для цілої системи. І винні тут мовляв не Політбюро і Сталін, а Марр та його послідувачі. У статті про „Сталінський етап в розвиткові мовознавства" так і пишеться чорним по білому що „аракчеєвський режим — пряме породження немарксистської, вульгарно-матеріялістичної теорії академіка Н. Я. Марра". (Л. Газета, 14 листопада 1950 р.). До речі мовити, цей академік за свою науку був свого часу нагороджений орденом Леніна, а тепер Сталін вирішив зробити його „козлом отпущенія".

Де корінь лиха?

Але науковці і громадяни Совєтського Союзу знають уже тепер де є корінь зла і де слід шукати творця аракчеєвського режиму. — Вони знають, що породжує страх, конюктурщину і пристосовництво. Вони знають, чому радянські вчені „відвикли від критики і самокритики". Не дарма ж серед радянських громадян є дуже поширені анекдотичні афоризми, які звучать так: „Не думай. Подумав — не говори. Сказав — не пиши. Написав — не друкуй. Надрукував — якнайшвидше відмежуйся і покайся".

Чи можливі такі анекдотичні афоризми у вільному демократичному суспільстві? Цілком очевидно, що такі афоризми є породжені умовами сталінського аракчеєвського режиму. І даремно старається сучасний Аракчеєв зняти з себе тавро, яким припечатала його історія. Ім'я Сталіна так само як ім'я Аракчеєва вже сьогодні стало символом найстрашнішого терору і найчорнішої реакції, які будь коли існували в історії. І народи Совєтського Союзу знають тепер, що боротьбу з аракчеєвським режимом треба починати не з того чи іншого рядового сталінського бюрократа, а таки зверху, з Кремля. І вже близько той час, коли народи Совєтського Союзу дістануть змогу скинути ненависне ярмо і розтрощити той аракчеєвський режим по-своєму і з усією послідовністю.

Лев Ясінчук.

„НОВА ЕВРОПА"

(Уривок з повісти: „Данина Молохові").

1)

Настала прегарна червнева неділя; большевицька неділя, що була тільки календарним, а не святочним днем. Вже цілий тиждень, себто від першого дня німецько-большевицької війни, тягнулися майже безперервні валки большевицького війська, всякої зброї, особливо гармат й танків. Деколи перервав валку відділ полонених польських вояків, у своїх „рогатівках", з ногами пообвиваними різних кольорів ганчірками. Це ті, що працювали десь там на шляхах; на приказ „червоних" вимощували їх... для кращого просування недавніх „союзників", а тепер найзапекліших ворогів.

Народ ставав здовж вулицями по обох боках; хай же побачить, як виглядають німецькі вояки, хочби й полонені. Але на диво — не довелося побачити ніодного. Деколи відважніший земляк хотів подати комусь з польської валки кусень хліба, чи цигареток. Але численна „червона" сторожа брутально не допускала до ніяких виявів людських почувань, ще й погрожувала, то багнетом на крісі, то стрілом. Народ розскакувався й забігав у бічні вулички.

Чим ближче до полудня, тим менше народу на вулицях. Не зважаючи на спеку на дворі й духоту в помешканнях, вікна камениць позачинювані. Ніхто цього не вимагав, але пережитий досвід це наказував. Кілька днів тому стояли деякі цікаві у вікнах камениць при чотирокутній площі Більчевського. Надїхали большевицькі авта з кулеметниками й обсипали каменицю рясним кулеметним вогнем.

По вулицях вешталися тепер тільки шумовинні елементи, що вміли рискувати. Держмагазини не вивезли всього добра. При вулиці Сапіги стоїть ряд камениць з усяким добром. Вирвати залізні заслони не було важко для вправних розбивачів. Це вони й робили. Цілі маси народу вдиралися туди і рвали, що вспіли, або наскільки вистало їм сили. А треба було при тому мати не лише силу, але й відвагу. Один тягне звій перкалевого матеріялу, але й другий хоче з нього щось зарвати. Кілька несальонових, чисто львівсько-польських фраз не могли переконати першого захватника про потребу справедливого поділу. Покривджений хоче добути своє право пястуком в обличчя свого противника. Цей не може залишитися довжним; одне, що біль і обида, а друге, що втрата звою перкалю. Вхопив молоток, що був під крамничною лядою й віддав ним напасникові свій гоноровий довг. Счіпилися й оба повалилися на землю. Здавалося, що великий живий клубок рухається на помості. Один одного намагається завинути в дорогоцінну добичу, доволі скропленою кровю обох борців, що мають неоднакове поняття справедливого поділу. Народ не зацікавлений їхньою боротьбою, ходить поуз і по них, допче по звоєві матерії й робить свою роботу; мусить добре пильнувати, бо хтось інший захопить скриню — з чим? Цього не знати; з милом, кексами, кавою, чи чим — там. Нарешті всьо розрабоване; залишилися тільки поломані столи та полиці в крамницях. Щоб затерти сліди цієї безплатної купівлі й відомстити давне вистоювання попід крамницями, обливають запальні речі бензиною й підпалюють. Ясна полумінь добувається на двір, охоплює двері, віконні рами й дах і бухає в гору як знамя перемеги над ослабленим зненавидженим ворогом. А большевицьке військо переїжджає попри палаючі руїни, не знає у чому річ і з вдоволенням глядить на цю роботу, вважаючи її местю, чи запопадливістю своїх товаришів.

Після полудня грабунки зростають. Де-хто глядів з вікна й не визнавався, відки це тягнуть усяке добро, якого, здавалося, навіть не було в місті. Несли під пахами, на раменах, на спині; в паперових опакуваннях, у бляшаних коробках, у шкляних посудинах, в міхах, скринях, а дрібніші речі по кишенях. Де-хто ніс усякі дрібниці й дурниці, але дехто діяв з розумом. От, цей молодець, здається ремісник, як це видно по звичайному у Львові чорному недільному костюмі, двигає на спині великий мішок білої муки. Одяг вже має всюди сліди того добра й зовсім затрачує свій первісний колір, коли треба припочати, сперти мішок на якусь підвіконницю, а відтак знова завдати собі на плечі. Спільника не можна брати, бо треба би поділитися добиччю. Що іншого ті три надійні юнаки, що серединою вулиці котять велику бочку пива, чи вина. Випити самому не смакує. Тому при цій важкій роботі відразу помагає відповідне товариство.

А вістки — ширяться зі скорістю лискавки. І як би ні. От, біжить вулицею молода жінка таки з камениці, що напроти. Біжить і лементує, ломить руки. Що сталося? Їй дали знати, ті цікаві, що вже оглянули тюрму при вулиці Лонцького, що її муж там лежить, замордований. І загалом, що не оповідають про цю тюрму ті, що були там у середині!

Окривавлені трупи помордованих жертв лежать купами на долівці кімнат і пивниць. На одній стіні прибита цьвяхами дитина облита кровю. В іншій кімнаті прибитий на стіні мущина з розрізаним черевом. По одежі пізнають львівського священика, Січового Стрільця. Внутренності валяються в смітю, а на їх місце накладено каміння в черевну яму. Скрізь порозкидані всякі папери. Між ними найшли цікаві шукачі списки призначених на ліквідацію на 28 і пізніші дні червня. Всьо по плану. На подвірі — кажуть свіжо зрита земля. Що там може бути?...

Такі речі розповідали ті, що задихані вертали з поспіхом від вулиці Лонцького. Правдиві ті вістки — чи ні? Можна б самому перевірити, бо кажуть НКВД вже нема в місті. Але якщо вони правдиві, то не кожний видержить вид цього огидного дива.

Наближається вечірний сумерк. Відгомін гарматніх стрілен знов наближається і кріпшає. Можна було пізнати, що фронт присувається. Але ні, це навіть не фронт; бо чому ж ідуть усякого роду большевицькі танки безконечною колоною в долину міста, на шлях до Винник і Золочева? Це знак, що фронт у розтіччі, й у Львові боїв не буде. Це певно задні сторожі безуспішно здержують німецьку навалу. Піхотинців, ані поліції у місті навіть не видно. Тих партійців, що стояли з крісами на плечі на варті під львівським ратушем, уже теж нема. Нема певно вже нікого ні в самому ратуші, ані навіть у обласній управі на Губернаторських Валах. Коли б не торохкотіння моторів, у місті був би повний спокій.

(Дальше буде).

Р. Завадович

ДИТИНІ РІДНА КНИЖКА

Нав'язуючи до твердження, висловленого в одній статті „Свободи" (ч. 5 з 1951 р.) про дві найбільші проблеми всього життя української громади в ЗДА (1. політична оборона інтересів України на американському терені і 2. передача глибокого сентименту до України, як батьківщини батьків, молодому поколінню), хочемо зупинитись на обговоренні наших завдань, зв'язаних з другою проблемою. Ніде правди діти, на тому відтинку дієво занадто повільно, хоч на сторінках преси були спроби цю проблему зактуалізувати.

Одним знайпевніших і наймогутніших засобів, що зумовлюють успішну розв'язку проблеми, є друковане мистецьке слово, дитяча й юнацька преса. Мистецьке слово — це чарівний ключ до молодечої душі з її чудодійним даром, силою уяви (фантазії). Літературний твір переносить окрилену фантазією й огріту жаром почування свідомість молодої людини понад гори й моря в далекі краї, спираючись на безпосередність переживання та гідну подиву спроможність вживатись у ситуації, мов у нову справжню дійсність, може юному читачеві показати і навчити любити те, що дотепер було йому далеке і незнане. Це і є власне ця сила слова, про яку так часто висловлювались письменники й поети, прирівнюючи її навіть до могутньої зброї. З другої ж сторони, немає відданішого читача і пильнішого споживача літературного духового дорібку, як діти й молодь. Лектура є одною з найбільш органічних потреб їх духовости, а насичування її чарівними образами й ідеями є рівнозначне з впливом сонця, повітря й поживи на їх організм. Добра література для молодого покоління — це те, без чого розвиток інтелекту і душевних сил не є можливі. Без цього могутнього засобу не може бути, взагалі мови про виховання. Без нього великі духові вартості залишаються для молоді навіки чужими.

Коли мова про патріотичне виховання, то ясно, що любити свою батьківщину чи дідівщину „на віддаль", не бачивши її, не така легка справа. Але ці труднощі розмірно легко перемагає добра книжка чи журнал, опромінений сяйвом справжнього мистецтва слова. Це підтверджують м. ін. слова, які висказав син дуже відомого українського громадського діяча-емігранта, вихований у Західній Европі: „Любити Україну навчила мене „Маруся" Марка Вовчка і то навіть у французькому перекладі. Коли ж силою мистецького слова дитина може переноситись з реальної дійсности в інший світ уяви, то цю можливість треба використати на те, щоб тим іншим світом була в першу чергу країна наших предків, країна, яку хочемо показати молодому поколінню. Для того мусимо з одного боку розбудувати і поставити на певних фінансових основах дитячу й юнацьку пресу, а з другого боку приєднати їй масового читача. Це обов'язок батьків і громадських чинників, що стоять близько до справ молоді. Тепер маємо два літературні видавництва для молоді: „Мій приятель" у Винипеґу і „Євшан-Зілля" в Торонто (Канада). Вони обслуговують українські еміграційні громади не лише в Канаді та ЗДА, але також в Европі (скиталыцина), Південній Америці та Австралії. Однак обидва видавництва борються з матеріяльними труднощами, що, попереше, не дозволяє їм розвинути бажаної діяльности, а там узагалі загрожує їх існуванню. З другої сторони маємо ще значну кількість дітей, які не є передплатниками згаданих видавництв. Цікаво, що в той самий час, коли видавництва жаліються на замалу кількість передплатників, маємо поважну кількість батьків, які вимагають збільшення продукції дитячої літератури, бо того, що дотепер опубліковано, на їх думку не вистачає. Не даремне ж на сторінках „Свободи" (ч. 278 з 1950 р.) Ол. Татомир слушно домагається масового видання дитячої лектури, що уможливить організацію бібліотек. Дитину можемо виховати на пильного читача, але нам цього не пощастить добитись, якщо одержуватимем книжечку чи журналик малого формату залєдве кілька разів дороку. Це буде інтелектуальне недоживлювання дитини і закінчиться заником залюбування в читанні. Конечність вимагає негайно зактуалізувати справу літератури для молоді. Видавництвам треба допомогти змінити матеріяльну базу приєднанням максимальної кількости передплатників, а теж пожертвами на пресовий фонд (це відноситься головно до громадських установ, організацій молоді і тих громадян, що не мають дітей). Акцію повинна популяризувати й підтримувати не тільки преса, але передовсім організатори українських радієвих програм, бо преса, на жаль, не доходить до всіх українських батьків, зате на хвилях радія куди легше до них дібратися. В установах повинні бути прочитані відповідні доповіді, в домівках установ треба вмістити відповідні кличі-пригадки. Велику нагоду допомогти справі мають українські школи, дитячі клюби-світлиці, жіночі організації, молодечі організації ітд.

Нехай духова скарбниця, якою є кожна рідна книжка, стане на послугу нашій дітворі на шляху до осягнення особистої й громадської характерности. Віримо, що вона в майбутньому стане власністю всього українського народу на звільнених землях, допомагаючи його молодому поколінню скинути з себе шкаралупу чужих впливів. Настала пора на збірне зусилля всієї нашої емігрантської спільноти і на тому важливому відтинку нашого життя. Нехай це зусилля проходить під кличем: „Ні одної української дитини без рідної книжки!"

● **Не стало питної води в місцевості Колумбія**, у стейті Пенсилвенія. Ріка Сускеґенна замерзла і спричинила залив водних збірників питної води. Мешканці дістають по одній кварті води денно.

● **Парляментарні делегати Західньої Німеччини** приїхали на розмову до департаменту стейту в справі озброєння. Їх прийняв секретар стейту Дін Ачесон.

● **П'ять днів тюрми або $100 грошевої кари** має заплатити Джейкоб Леман за брак контролі над димом, який виходить з комина його п'ятиповерхового дому при Десятій вулиці в Ню Йорку. Власник дому вживав до отоплювання м'якого вугілля замість твердого.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

У пам'ять 22 січня

У неділю 21 січня в Українським Народнім Домі відбулися святочні сходини, присвячені дням 22 січня 1918-19 рр. Надзвичайно цінною і цікавою була доповідь проф. Світозора Драгоманова про значення цих днів як символа єднання українського народу. Святочна доповідь створила такий настрій, що присутні не хотіли розходитися. Тоді проф. Драгоманов додатково виступив зі спогадами про геройчні дні 1917-20 рр., пов'язавши їх із сьогоднішніми визвольними змаганнями українського народу та з потребою єднання навколо Українського Державного Центру. На кінець зібрано на УНРаду $48,50 та відспівано український національний гимн.

Додамо, що Т-во Сприяння УНРаді у Рочестері зібрало за півтора місяця свого існування на УНРаду понад $150.

Пожертви на УНРаду зложили: по $10: Шерепіс, Т-во „Вільна Громада"; по $6: Ванжа Л., Ванжа Г., Кропивницький, Лихошерст П.; по $5: др. Сукованченко С., Морган Д., Гарріс П., Демиденко І., Сверега І.; по $4: Задорожний П., Іванців В.; по $3: Швець М., Коба А., Шкуро А., Дубовик Б., В. І., Афенко, Білецький К.; по $2: Мурин Любов, Гавриляк В., Ковтун П., Кузів А., Мурин І., Григула, Кричук С.; по $1: Кричук П., Маньківський К., Мончук С., Дзюба П., Кучмій М., Н. Н., Бандура П., Швець І., Архипко П., Джумак Ф., Храновський Ф., д-р Дмитрів, Турянський В., Гладун Р., Ворона М., Коваль Т., Кучмій С., Пришляк С., Цицик О., Сиидунь Н., Пастучак І., Гуран, Вітновицький, Вараняк, Ляків, Тригула, Варан І., Копінський І., Сіна М., Торнабен М., Снилик, Крисюк, Харчук, Процик Я., Зарецький, Максимчук О., Малаховський К., Боднар Р. Окрім цього дрібними разом $5. **І. Д-ко**

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Доповідь о. д-ра І. Гриньоха

Саля „Горожанського Клюбу" у Филаделфії давно не була так вщерть виповнена, як в часі доповіді представника ЗП УГВР — о. д-ра І. Гриньоха. Це є і доказом, що для багатьох бувших українських громадян справа долі нашого народу не є обоятною, а навпаки, старі і нові імігранти своєю присутністю підкреслили, що вони є всюди там, де ідеться про наші спільні інтереси та долю народу. Зміст доклад доказував, що нарід на Землях, а головно його революційне підпілля, у страшних обставинах вирощує нові вартості та виковує нове українське обличчя. Український нарід під большевицько-московською окупацією при допомозі революційних сил, а головно УПА, оформлює новий зміст політичної та соціяльно - економічної визвольної боротьби. І духом їх повіяло при докладі шановного гостя на салі. Це не був доклад, які привикли слухати ми продовж літ. У підході до усіх проблем пробивалась глибока аналіза, терпимість та державницький дух. У документами підкреслених картинах, з'ясував він цілу велич і трагізм положення на Землях. Рівночасно на дійсність на Землях закликав він до праці та єдности нашої еміграції. Підкреслив він, що саме в ЗДА наші імігранти мають великі можливості для вияву себе, для добра інтересів народу на Землях. Не місце тут подавати зміст докладу „Завдання української еміграції на тлі сучасної визвольної боротьби", але треба з присмністю згадати, що підхід доклядача навіть до еміґрантських справ мав цілком нові, як на наші обставини, думки. Він стояв на становищі, що уся наша еміграція мусить бути політично з'єднана і то в Українській Національній Раді (включно з гетьманцями), а ЗП УГВР є лиш помостом між еміграцією та Воюючою Україною. Правда, згадав він і за недомагання у нашому політичному житті на еміграції, які на його думку можуть бути вже в недалекому часі усунуті та вияснені.

По доповіді розгорнулась жива та цікава дискусія, в якій занімало ряд людей голос. Всі вони з притиском наголошували, що мир між українцями бути мусить, бо це є на потребу нашої геройчної та трагічної батьківщини і народу. Присутні брали живу участь в цій знаменній імпрезі, про що можуть свідчити оплески та зрушлива атмосфера, атмосфера єднання із Воюючою Україною та братньої, хоч нераз і зрізничкованої дії нашої еміграції для неї.

При кінці хочеться підкреслити, що немає завеликих жертв із своїх партійних інтересів, часто особистих амбіцій для цього, щоб створити і тут єдиний український фронт, так як має його нарід на землях, бо перед нами тут є великі обов'язки, які мусимо виконати, маючи такий довг перед народом. Це прийде, як у всіх клітинах нашого еміграційного життя запанує український мир та у наших суспільно-політичних взаємовідношенях державницький дух.

Національним гимном закінчено цей доклад, який став святкуванням бодай наразі духової єдности.

Т. Бок-Бойчук

ПАСЕЙК, Н. Дж.

Заснування відділу УКК

Завдяки деяким особам як П. П. Кулика та М. Яреми які є тут всім мозгом організаційної та культурно-освітньої праці при тов. ім. Т. Шевченка, вдалося їм скликати на день 4 лютого ц. р. в власній домівці при Джеґсон Стр. загальні збори, на які запрошено всі організації. Організації які були заступлені своїми делегатами: Укр. Пласт, Самопоміч, Українська православна парафія, Провадіння, Відділ Укр. Нар. Союзу ч. 42, ООЧСУ, Тов. ім. Т. Шевченка, Братство св. о. Николая. На жаль із невияснених причин українська греко-кат. парафія не була ніким заступлена, хоч перед зборами ініціятивна група зверталася до місцевого пароха з проханням делегувати двох делегатів на згадані збори.

Відкриваючи збори голова Президії, представив присутнім члена Централі У.К.К. п. М. Шандора, який виголосив гарний та змістовний реферат, про завдання нового Відділу.

Дальше приступлено до виборів та вибрано такий склад Екзекутиви: Годуняк Я., голова, Блих І. д-р Герман Ю. Рудницький Т., Лопушняк А., Величко П., Андрусин Н., Грабарчук Л. та Яремко Н. Розподіл постів буде вирішений на наступних зборах. До Контрольної Комісії вибрано: дир. Чернявський Н., Кулик Т. та Антонів Н. Товариський Суд: д-р Ничка, Новосад М. та Яремко М.

Новий відділ в Пасейку треба щиро привітати, а тим людям, які взяли це велике діло на себе, бажаємо сил та якнайкращих успіхів. **Щ-УН**

ЛІМІНГТОН, ОНТ

Свято Державности

28 січня старанням філії У.Н.О. в Лімінгтон відбулось Свято 22 Січня, яке відкрив голова філії У.Н.О. п. Іван Гриневич, а святочний реферат виголосив член УНРади — д-р С. Росоха. Прелегент підкреслив, що традиції державности в українському народі є такі сильні, що Москва по окупації України в 1921 р. не відважилась зрушити Українську Державу, яка хоч і під Москвою, але існує посьогодні та визнана Об'єднаними Націями. Боротьба за відзискання самостійности провадиться і триватиме так довго, поки Україна не стане знов вільною і самостійною.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

До того ще додамо, що д-р С. Росоха виголосив в домівці У.Н.О. і в домі „Просвіти" сім доповідей на тему визвольних змагань. **І. Б.**

ЗМІНА ГОЛОВИ В РОСІЙСЬКІМ ІНСТИТУТІ ПРИ КОЛУМБІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ню Йорк. — Д-р Филип Мозлі, професор міжнародних відносин в Колумбійському університеті й авторитет в російських справах, назначений директором Російського Інституту, який існує при його університеті. Цей інститут є одним з трьох наукових осередків, у яких розбирають східноевропейські справи. Проф. Мозлі замітний цим, що сам був в Росії й на Україні і студіював тамошні відносини з першої руки. Він знає українську мову, хоч нею не говорить. Підчас останніх загальних зборів Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН), які відбулися в суботу 10 лютого в приміщенні Американського Історичного Товариства, проф. Мозлі виголосив реферат про можливість співпраці цієї академії з американським науковим світом. Приявних на цьому зібранні було коло 150 осіб. Голова академії, проф. М. Ветухів привітав прелеґента від імені академії, а після нього самий виголосив свій „Огляд наукової діяльности Академії". На закінчення виголосив інтересну доповідь про „Декабристів на Україні" проф. Володимир Порський.

ДО УКРАЇНЦІВ В БАЛТИМОР — БОСТОН — БОФАЛО ДІТРОЙТ — КЛІВЛЕНД — ВАШИНҐТОН

Кураторія Українського Народного Фонду, підготовляючи звіт Фонду за 1950 р., спинилася із великим здивуванням над сумним фактом, що Ваша місцевість дала надзвичайно мале число платників Національного Датку. Так з Балтимор вплатило 83, з Бостону 76, Бофало 76, Дітройту — разом з Гемтремк 223, Клівленд 237 а з Вашингтону Д. С. 8 громадян.

Ця мала кількість платників вдаряє особливо тому, що деякі з цих місцевостей після Ню Йорку і Филаделфії, стоять на першому місці по числу українців у містах Америки. Це ж міста, де мешкають сотки (Вашингтон), тисячі (Балтимор) і десятки тисяч (Бостон, Бофало, Дітройт, Клівленд) наших громадян, поважних, заможних, дуже добре ситуованих. В деяких згаданих місцевостях вже є сотки й тисячі новоприбулих. Тимчасом, вони залишилися далеко позаду таких маленьких громад, як Гюстон, Куртіс Бей, Лос Анджелес, Сан Франціско, Денвер, Кол. або Солт Лейк Сіти, Ютаг, де громади виконали свій обов'язок на 80-90%.

Кураторія Народного Фонду, знаючи високу національну свідомість і патріотизм всіх громадян згаданих малих і великих осередків, не може ніяким іншим пояснити цю дивну відсутність платників Датку, як лише тим, що всі вони занадто заняті щоденними клопотами своєї праці та життя. Але... „не єдиним хлібом жив буде чоловік!" Десь є Україна, десь наш народ, наші брати, що гинуть у неволі і в зборойній боротьбі та чекають нашої помочі. Тож серед наших клопотів згадаймо і про них! Коли не маємо можливости особисто для них працювати й їм допомогти, даймо свою лепту нашим установам, що це роблять!

Громадяни в Балтимор, Бостон, Бофало, Дітройт, Клівленд і Вашингтон! Ще залишилось кілька днів до замкнення рахунків Фонду за 1950 р. Ще маєте повну можливість виконати свій почесний національний обов'язок!

Громадські Організації! — обороніть честь і гідність Вашої громади, щоб не остали на самому кінці в українсько-національно-громадській праці!

Кураторія Українського Народного Фонду

Національний Даток посилайте на адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P.O. Box 721 Church St. Annex
New York 8, N. Y.

Спортові Вісті

У.А.С.Т. „Леви" Шікаґо в „А" клясі

Дня 10 лютого ц. р. чоловіча дружина відбиванки, взяла участь в турнірі за першенство міста Шікаґа в „б" клясі.

В турнірі цім взяло участь 12 дружин. „Леви", які перший раз взяли участь в такому турнірі в складі: Буракчинський, Білинський, Дахнівський І. і ІІ., Гладкий, Грицай, Кузик і Обух, зарепрезентувались добре, завдяки п. Грицаєві.

Виграли вони чотири стрічі та уляглм тільки балтійцям, які виступили під назвою Доґлес Парк, так, що в сумі добули 2-ге місці, що вистачає, щоби увійти до „А" кляси.

Поодинокі висліди:
Левсон УМСА — Леви 0:2 (13:15, 3:15);
Ілліної Бел Тел. — Леви 0:2 (4:15, 5:15);
Ірвінг Парк УМСА — Леви 0:2 (3:15, 6:15);
Шікаго — Леви 1:3 (15:8, 12:15, 10:15);
Доглес Парк — Леви 2:0 (15:11, 15:3).

Івик

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА.

УКРАЇНСЬКІ ЗВУКОВІ ФІЛЬМИ

В найближчих днях в поодиноких українських громадах в ЗДА висвітлюватиметься вперше три українські звукові фільми: 1. Українські Д. П. в Німеччині; 2. Хор „Бандура", та 3. Українці Східної Канади. Фільми, продукції Солук-Фільм — будуть висвітлені: в Ню Йорку 18-го лютого в год. 3 після полудня в залі при 217 Іст 7-ма стріта. — В Джерзі Сіті того ж дня в год. 8-мій ввечорі в Нар. Домі при 181 Фліт стріт. — У Филаделфії 20-го лютого. — В Гардфорд 21-го лютого. — В Рачестер 22-го лютого і в Бофало 23-го лютого.

ЗАСУД НА ЗБРОЙНЕ ПОВСТАННЯ В ПОРТО РІКО

Сан Хуан, Порто Ріко, 14 лютого. — Педро Альбізу Кампос, голова протиамериканських націоналістів у Порто Ріко, признаний винуватим в намаганім убивстві підчас повстання націоналістів три місяці тому, коли то згинуло 30 осіб а раненох було 51. Судейська лава признала його винуватим в киданні динаміту і запальних бомб на поліцію 30 жовтня 1950 р. Інший обвинуваченх судейська лава звільнила. Суд наложить на виновника кару в п'ятницю. Вона може виносити до 15 років тюрми. Одначе засудженного жде ще відповідальність за інші провини, поповнені в тому часі і тому він стане наново перед судом.

БОГЛЕН ДОРАДНИКОМ В РОСІЙСЬКИХ СПРАВАХ

Вашингтон. — Чарлс Е. Боглен, американський посол у Парижі, буде покликаний до департаменту стейту як дорадник при вирішуванні політики Злучених Держав до Совєтської Росії. Він вважається за знавця російських справ, який брав участь як товмач або дорадник в різних післявоєнних конференціях з совєтськими урядовцями. Як дорадник Боглен буде третим з черги урядовцем в департаменті стейту.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

РОЗШУКИ

Марія Кулич, дочка Пилипа з села Хмилка, повіт Радехів, Західна Україна, пошукує батька **ВАСИЛЯ КОСЦЮКА**. Перебував якийсь час в Німеччині, а відтак виїхав до Австралії. Прошу зголоситися на адресу: **Марія Павлика**, 124 Magnolia Str., Syracuse, N. Y., U.S.A.

Пошукую **СЕНІВА ТЕОДОРА** (років ок. 65), який виїхав до ЗДА зі Стрия в р. 1927. Хто знав би про його місце побуту, проситься подати на адресу: **Мирослава Сенів-Силпяк**, 116 Belmont Ave, Newark N. J.

ПАНЕ
РУДИЙ Е.
ПОДАЙТЕ СВОЮ АДРЕСУ.
J. TARNAWSKYJ,
Brookside Farms
R. F. D. 1.
PRINCETON, N. J.

1. **АННА ПАРОБІЙ** дочка Стефана і Марії Паробій, з села Залущ, пов. Любачів, Зах. Україна.
2. **Родину КУНЦ** з села Ушковці, пов. Любачів, Західна Україна
3. **Родину ГИТ** з села Футори, пов. Любачів, Зах. Україна

Хто знає щонебудь про них, або вони самі, ласкаво зголоситься в дуже важній справі до:
ЮРКО ПАРОБІЙ
дружина **МАРІЯ** з дому **ГИТ**
923 State St., Utica, N. Y., U. S. A.
Всі часописи в Америці, Канаді і Европі, прошу о ласкавий передрук.

кої „Правди" яка вживає тарабанщини, став він в 1933 році.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ У В. БРИТАНІЇ

Ще в 1949 постала думка об'єднати інженерів-українців у В. Британії. В вересні 1950 створено ініціятивну групу, яка підготовила збори на день 13 січня 1951. В Лондоні в приміщенні СУБ-у зібралось 13 інженерів, які разом з повноластями заступали 18 інженерів з терену В. Британії. Інженери, що живуть в околицях Бретфорду і Менчестеру, разом 9 осіб, відбули свої збори раніше і вислали до Лондону своїх делегатів д-ра П. Герасименка і дипл. інж. Петра Петренка.

Статут опрацьовано на основі статуту Т-ва українських інженерів в Америці, що існує там уже три роки і розгортає корисну роботу. Зборами проводив проф. д-р Закоморний, що займає визначне становище в британській промисловості. Всі присутні ствердили необхідну потребу існування товариства інженерів у В. Британії як організації інтелектуалів технічного сектора, яка стоїть на платформі повної професійности й аполітичности.

Товариство ставить собі за мету згуртувати весь інженерно-технічний потенціял українських переселенців у В. Британії для піднесення його побутових умов. Збори згуртували інженерів усіх напрямків політичної і громадської діяльности на цьому терені і тим довели, що на професійній базі можна гуртувати всіх українців.

Вибрано голову, п'ятичленну управу і контрольні органи, головою став д-р П. Герасименко, відомий металург з Шеффільду. Як найближче завдання для управи визначено легалізацію товариства у британської влади і реєстрацію інженерів та техніків українців у В. Британії. Одноголосно висловлено подяку за поміч при вступних заходах до заснування товариства — Товариству українських інженерів в Америці, Союзові Українців у В. Британії, Об'єднанню Українців у В. Британії та членам ініціятивної групи. Гармонійна і річева дискусія виявилась в одноголосним схвалюванні різних питань товариства.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

І. С. Асторія: В дописі про коляду прізвище має звучати: Гумак.

Invest in U.S. Savings Bonds

Петро Пеків.

ПАРТИЗАН

4)

(Закінчення фейлетону).

Така то історія мого воскрісіння — закінчив Федір, дивлячись на годинник.

—А тепер — додав він — мені вже час.

— Куди? — запитав я здивовано.

—Є завдання наших.

—Ти знов працюєш?

— Так — відповів він просто. — Але на іншому терені.

— Все те саме?

— Добуваю в німців зброю і постачаю — Ліс.

Я міцно-міцно стиснув йому руку. Ми обнялися, як брати, і розлучилися.

...Через декілька місяців я стояв коло великого плакату Гестапо. Було це в Самборі. Гестапо оповіщало населення „Генерал-Губернеман" про українських „бандитів". Довгий список присуджених до розстрілу подавався докладно. Червоний і чорний плакат.

Не вірячи очам своїм, я прочитав: Ч. 49. Стецюк Федір. 38 років. Українець, організатор і виконавець нападів на військові транспорти — засуджений до розстрілу.

Знов? — Болюче подумав я. Ще один розстріл. Очі мої швидко перебігли дальший текст, дійшли до останнього нумера 118 і зупинилися на кінцевій плакату:

Вироки виконано!

Я перечитав плякат багато разів. І все ж не вірив очам. Далі, щоб перевірити німецьке повідомлення, я зібрав відомості від кіл, близько стоячих до „Лісу". Вони ствердили його арешт під Туркою та загибель в руках катів.

Що пережив він, чекаючи другого розстрілу, які були його думки, почуття та наближення, в стражданні, до Бога — ми не дізнаємося ніколи.

А може? В душі ворушиться надія; що він знову врятувався, і тут, в Америці, я ловлю себе на тому, що дуже пильно приглядаюся до незнайомих молодих людей, шукаючи в обличчі їх риси подібности до Федора. Чи не він це? Даремно! Другого воскресіння навіть і євангельського Лазаря не було. Роки проминули — Федора нема.

— І тепер, коли тяжкий сум огортає мене, лише дві думки зменшують його, наповнюючи груди бадьорістю і чеканням кращого майбутнього.

Перша думка — про величну красу, мужність і відвагу душі Федора, що цементує в мені віру в людину, та друга — про силу неперевершену іншими надіями, силу нашого народу, яка втілюється у велетнях духа, що можуть двічі вмирати: за свободу нашої розп'ятої і скривавленої ворогом батьківщини!

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖАНСТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 11, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що збори відбудуться в неділю, 18. лютого 1951 р. в парохіяльній галі на Мейпел Евеню, зараз по Богослуженню. Тому, що Контрольна Комісія минувшого місяця не здала касового справоздання, просимо прийти цього місяця і вислухати справоздання. Пригадуємо довгочим членам, щоби вирівняли свої залеглости, вписуйте свої діти до У.Н.Союзу, рівно ж рекомендуйте У.Н.С. поміж знакомими, і поміж новоприбувшими зі скиталыцини, як: найбагатшу асекураційну і запомогову організацію в ЗДА і Канаді. — За уряд: М. Карабин, предсідник, А. Дида, кас., П. Сціленнй, секр.

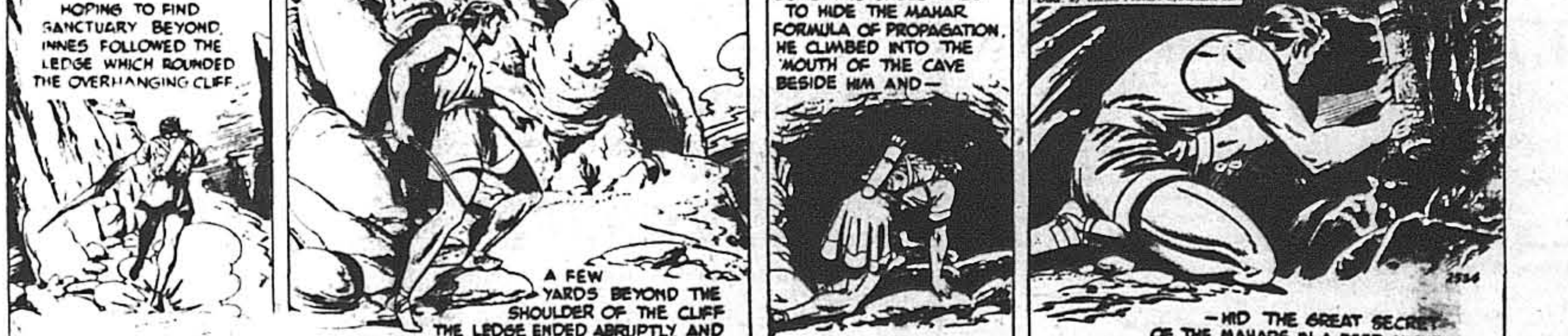
ПОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що місячні збори Тов. відбудуться в неділю 18. ц. м. при 13 Washington Str. в Клюбі. Проситься всіх членів явитися і вирівняти свої вкладки. — За уряд: Н. Мазур, предс., В. Мандзій, секр.

БОСТОН, МАСС. — На річних зборах від. 374, що відбулися на Elisabeth Peabody House, 14-го січня 1951 вибрано такий уряд: П. Улашкевич, предс., М. Вілак, кас., М. Кисіль, фін. секр., Михайло Кисіль, рек. секр. Місячні збори відбуваються на Elisabeth Peabody House 357 Charles St. Boston в третю неділю по першім. Просимо дуже членів платити вкладки до Союзу завжди найпізніше до 25-го дня в місяці. — За уряд: М. Кисіль, фін. секретар.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Тов. ім. св. Димитрія, від. 288 відбудуться в неділю, 18. лютого 1951 год. 2-гій пополудні в парафіяльній галі, 235 Карбон вулиця. Уряд просить членів явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. Рівно ж проситься довгочих членів вирівняти свої довги. — За уряд: М. Брус, предс., Д. Мушастий, кас., А. Данилюк, секр.

КАРНЕГІ, ПА. — Повідомляється, що дня 21. січня 1951 р. на зборах Т-ва ім. Тараса Шевченка, від. ч. 384 вибрано таку управу відділу: Т. Клик, предс., С. Зорій, секр., В. Гевембин, касієр. Адреса секретаря: Zoriy Stephan, 409 Brown Alley, Carnegie, Pa.

ТАРЗАН, ч. 2534. Місце для безпечної кривки

В надії, що найде захист поза просмиком, Іннес пішов по канті, який тягнувся довкруги звисаючої скали.

Кільки сяжнів поза скалою кант нагло скінчився і Іннес зрозумів, що він попав у засідку.

Щось перло Іннеса сховати магарівську формулу для розросту населення. Він заліз у гирло печери, яка находилася побіч і...

... сховав велику тайну магарів у глибокій ниші на кінці малої печери.